

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2024/37/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Өлгий хот	Утас: 70422954 Цахим хаяг: J_aigul@yahoo.com
2024 он	Аудитын менежер: Х.Женисбек
	Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
	Ахлах аудитор: Д.Назгүл
	Утас: 99427301 Цахим хаяг: nazgul_1972@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

АГУУЛГА

---

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫ ДҮГНЭЛТ	2
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл	15
4.2 Материаллаг байдал	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
5.1 Төлбөрийн акт	17
5.2 Албан шаардлага	17
5.3 Зөвлөмж	17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫ ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА М.АРМИЯ ТАНАА

2024.02.20 № 145
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.

Аудитын гол асуудал

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд анхаарал татах асуудал байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

00402144

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.АЙГҮЛ

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>10,356,466,062.62</u>	<u>11,877,957,633.97</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	7,346,322,810.21	9,435,815,756.37
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	7,346,322,810.21	9,310,815,756.37
3121	Төгрөг	7,346,322,810.21	9,310,815,756.37
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,739,360.00	21,370,215.63
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	7,341,583,450.21	9,289,445,540.74
31400	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	125,000,000.00
33	АВЛАГА	3,001,245,536.41	2,431,407,711.60
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	982,514,328.20	1,162,260,044.23
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	2,014,044,653.21	1,246,271,644.81
335	Бусад авлага	4,686,555.00	22,876,022.56
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,686,555.00	22,876,022.56
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8,897,716.00	10,734,166.00
354	Хангамжийн материал	8,897,716.00	10,734,166.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,130,000.00	2,933,200.00
35420	Аж ахуйн материал	5,775,046.00	5,957,496.00
35470	Бусад хангамжийн материал	992,670.00	1,843,470.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>362,959,064.84</u>	<u>323,699,845.51</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	362,959,064.84	323,699,845.51
392	Биет хөрөнгө	353,164,064.84	313,904,845.51
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	249,767,990.00	249,767,990.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(31,068,772.17)	(37,541,433.07)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	12,000,000.00	12,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,000,000.00)	(6,000,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	150,636,643.38	152,872,709.38
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,392,360.14)	(66,546,689.57)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	53,789,340.00	52,517,535.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,568,776.23)	(43,165,266.23)
393	Биет бус хөрөнгө	9,795,000.00	9,795,000.00
39301	Програм хангамж	3,253,332.00	3,253,332.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,253,332.00)	(3,253,332.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,795,000.00	9,795,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>10,719,425,127.46</u>	<u>12,201,657,479.48</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>120,971,311.46</u>	<u>643,002,871.93</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	120,971,311.46	643,002,871.93
413	Өглөг	7,890,291.60	18,884,751.54
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	7,890,291.60	18,884,751.54
414	Урьдчилж орсон орлого	113,081,019.86	624,118,120.39
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	113,081,019.86	624,118,120.39

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	10,598,453,816.00	11,558,654,607.55
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	10,598,453,816.00	11,558,654,607.55
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	183,680,602.83	183,680,602.83
51101	Өмч: - төрийн	183,680,602.83	183,680,602.83
512	Хуримтлагдсан үр дүн	10,367,260,777.92	11,327,461,569.47
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	11,295,089,990.72	10,367,260,777.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(927,829,212.80)	960,200,791.55
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	47,512,435.25	47,512,435.25
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	10,719,425,127.46	12,201,657,479.48

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	96,441,507,732.66	111,627,773,791.30
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	32,439,298,199.86	42,659,946,652.11
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	32,439,298,199.86	42,659,946,652.11
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	22,376,871,939.81	29,417,760,859.94
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,346,329,982.03	3,086,398,534.17
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,269,876,461.20	1,661,092,028.24
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	477,621,200.12	627,563,741.65
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	5,968,598,616.70	7,867,131,488.11
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	55,726,106.80	149,474,030.19
120	Нийтлэг татварын бус орлого	55,726,106.80	149,474,030.19
120002	Хүүгийн орлого	43,683.97	52,140,787.34
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	13,532,948.83	20,153,953.03
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,402,948.83	20,153,953.03
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	130,000.00	-
120009	Бусад орлого	17,566,774.00	76,006,758.64
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	24,582,700.00	1,172,531.18
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	63,946,483,426.00	68,818,353,109.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	12,734,339,520.00	14,687,980,509.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	12,734,339,520.00	14,687,980,509.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,200,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,200,000.00	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	50,445,622,606.00	53,115,328,800.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,445,622,606.00	53,115,328,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	755,321,300.00	1,015,043,800.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	748,524,000.00	1,015,043,800.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	6,797,300.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	97,369,336,945.46	110,667,572,999.75
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	97,369,336,945.46	110,667,572,999.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	661,407,097.91	1,036,712,959.56

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	479,291,358.65	797,520,483.86
210101	Үндсэн цалин	337,292,925.23	427,151,338.49
210102	Нэмэгдэл	76,996,823.95	195,115,094.17
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24,398,392.01	39,028,802.38
210104	Урамшуулал	40,603,217.46	136,225,248.82
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,053,551.73	100,150,642.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,415,105.52	68,259,258.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,727,258.64	8,032,630.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,758,286.74	6,426,164.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	910,104.85	1,536,361.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,242,795.98	15,896,228.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,403,871.00	27,661,076.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,866,400.00	2,529,000.00
210302	Түлш, халаалт	22,202,471.00	23,608,528.94
210303	Цэвэр, бохир ус	1,335,000.00	1,523,548.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,787,500.00	35,471,146.12
210401	Бичиг хэрэг	8,033,700.00	8,686,371.12
210402	Тээвэр, шатахуун	9,780,900.00	8,412,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,879,100.00	1,879,105.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	190,000.00	190,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,903,800.00	16,303,170.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,393,500.00	1,988,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,393,500.00	1,043,500.00
210604	Урсгал засвар	19,000,000.00	944,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,351,800.00	15,737,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,351,800.00	15,737,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,666,953.20	12,552,960.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,611,780.00	3,185,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	175,280.00	195,600.00
210807	Газрын төлбөр	32,008.00	50,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	6,935,130.00	7,284,160.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,412,755.20	1,338,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,458,563.33	45,631,650.51
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,900,000.00	1,800,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,558,563.33	43,831,650.51
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	96,707,929,847.55	109,630,860,040.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	86,306,313,433.00	100,397,701,223.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	86,175,883,966.00	100,390,470,913.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,584,867.00	7,230,310.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	122,844,600.00	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,401,616,414.55	9,233,158,817.19

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,401,616,414.55	9,233,158,817.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(927,829,212.80)</u>	<u>960,200,791.55</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(927,829,212.80)</u>	<u>960,200,791.55</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>97,353,609,586.86</u>	<u>112,732,044,682.04</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	<u>32,163,035,761.06</u>	<u>42,615,080,355.66</u>
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	32,163,035,761.06	42,615,080,355.66
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	22,182,326,605.10	29,395,997,407.03
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,326,578,613.56	3,083,465,051.22
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,257,136,775.03	1,659,406,095.89
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	473,832,072.82	621,849,528.14
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	5,923,161,694.55	7,854,362,273.38
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	<u>32,564,525.80</u>	<u>137,731,526.38</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,564,525.80	137,731,526.38
120002	Хүүгийн орлого	43,683.97	43,080,704.78
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,520,841.83	94,650,821.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32,390,841.83	94,650,821.60
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	130,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>65,158,009,300.00</u>	<u>69,979,232,800.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,000,819,500.00	15,856,979,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	14,000,819,500.00	15,856,979,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,200,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,200,000.00	
1330	Төсвийн захирагчдаас	50,390,668,500.00	53,107,209,500.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,390,668,500.00	53,107,209,500.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	755,321,300.00	1,015,043,800.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	748,524,000.00	1,015,043,800.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	6,797,300.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>97,368,059,192.90</u>	<u>110,642,551,735.88</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>97,368,059,192.90</u>	<u>110,642,551,735.88</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>635,925,717.20</u>	<u>993,208,830.05</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	479,291,358.65	797,520,483.86
210101	Үндсэн цалин	337,292,925.23	427,151,338.49

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210102	Нэмэгдэл	76,996,823.95	195,115,094.17
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24,398,392.01	39,028,802.38
210104	Урамшуулал	40,603,217.46	136,225,248.82
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,053,551.73	100,150,642.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,415,105.52	68,259,258.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,727,258.64	8,032,630.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,758,286.74	6,426,164.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	910,104.85	1,536,361.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,242,795.98	15,896,228.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,193,400.00	30,871,547.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,866,400.00	2,529,000.00
210302	Түлш, халаалт	18,992,000.00	26,818,999.94
210303	Цэвэр, бохир ус	1,335,000.00	1,523,548.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,277,700.00	33,301,396.12
210401	Бичиг хэрэг	6,052,700.00	7,038,171.12
210402	Тээвэр, шатахуун	9,780,900.00	8,412,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,879,100.00	1,879,105.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	190,000.00	190,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,375,000.00	15,781,620.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	32,593,500.00	1,988,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,593,500.00	1,043,500.00
210604	Урсгал засвар	19,000,000.00	944,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,351,800.00	15,737,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,351,800.00	15,737,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,264,198.00	11,839,760.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,621,780.00	3,810,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	175,280.00	195,600.00
210807	Газрын төлбөр	32,008.00	50,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	6,935,130.00	7,284,160.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,900,208.82	1,800,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	208.82	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,900,000.00	1,800,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	96,732,133,475.70	109,649,342,905.83
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	86,330,517,061.15	100,416,184,088.64
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	86,172,246,766.00	100,381,545,935.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,584,867.00	7,230,310.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,840,828.15	27,407,843.64

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	122,844,600.00	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,401,616,414.55	9,233,158,817.19
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,401,616,414.55	9,233,158,817.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(14,449,606.04)	2,089,492,946.16
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(14,449,606.04)	2,089,492,946.16
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	7,360,772,416.25	7,346,322,810.21
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,346,322,810.21	9,435,815,756.37

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	11,295,089,990.72	11,526,283,028.80
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	11,295,089,990.72	11,526,283,028.80
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-927,829,212.80	-927,829,212.80
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	10,367,260,777.92	10,598,453,816.00
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	10,367,260,777.92	10,598,453,816.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	10,367,260,777.92	10,598,453,816.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			960,200,791.55	960,200,791.55
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	183,680,602.83	47,512,435.25	11,327,461,569.47	11,558,654,607.55

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	105,291,641,400.00	101,381,985,075.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	105,291,641,400.00	101,381,985,075.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,018,192,300.00	993,208,830.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	808,286,200.00	797,520,483.86
210101	Үндсэн цалин	429,407,500.00	427,151,338.49
210102	Нэмэгдэл	217,541,400.00	195,115,094.17
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	41,493,800.00	39,028,802.38
210104	Урамшуулал	119,843,500.00	136,225,248.82
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	101,879,500.00	100,150,642.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	69,278,100.00	68,259,258.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,150,300.00	8,032,630.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,520,300.00	6,426,164.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,630,100.00	1,536,361.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,300,700.00	15,896,228.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,993,000.00	30,871,547.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,639,000.00	2,529,000.00
210302	Түлш, халаалт	26,819,000.00	26,818,999.94
210303	Цэвэр, бохир ус	1,535,000.00	1,523,548.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,277,700.00	33,301,396.12
210401	Бичиг хэрэг	8,052,700.00	7,038,171.12
210402	Тээвэр, шатахуун	9,780,900.00	8,412,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,879,100.00	1,879,105.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	190,000.00	190,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,375,000.00	15,781,620.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,405,400.00	1,988,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,405,400.00	1,043,500.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	944,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	19,594,000.00	15,737,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	19,594,000.00	15,737,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,856,500.00	11,839,760.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,150,000.00	3,810,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	195,600.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	10,956,500.00	7,284,160.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,900,000.00	1,800,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,900,000.00	1,800,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	104,273,449,100.00	100,388,776,245.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	104,273,449,100.00	100,388,776,245.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	104,265,736,100.00	100,381,545,935.00

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,713,000.00	7,230,310.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	105,291,641,400.00	50,740,337,118.52
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	15,856,979,500.00	15,856,979,500.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	15,856,979,500.00	15,856,979,500.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	89,434,661,900.00	34,802,955,807.54
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	89,434,661,900.00	34,802,955,807.54
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	80,401,810.98
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		80,401,810.98
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	7,346,322,810.21	7,346,322,810.21
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,435,815,756.37	9,435,815,756.37
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	36	36
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	30	30
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5
620004	Гэрээт ажилтан		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	36	36
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	31	31
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Тайлант онд нэмэлт төсөв аваагүй байна.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг зохион байгуулах, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлж, орлого, зарлагын гүйцэтгэлийг хангах, нийгмийн даатгалын сангаас тухайн төрлийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг цаг тухайд нь олгох ажлыг зохион байгуулж, үйлчилгээг сайжруулах, улсын нийгмийн даатгалын тогтолцоо, үйл ажиллагаа, түүний арга хэлбэрийг боловсронгуй болгох талаар судалгаа хийх, санал боловсруулж шийдвэрлэх буюу эрх бүхий байгууллагад уламжлан шийдвэрлүүлэх, доод шатны байгууллагынхаа үйл ажиллагаанд хяналт тавих, хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий байгууллага.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь “Даатгуулагчийнхаа итгэл найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хүргэх” эрхэм зорилготой ба “2030 он гэхэд бүх нийтийн насан туршийн нийгмийн баталгааг хангахуйц чадамжтай, нийгмийн даатгалын цогц үйлчилгээ бүхий ДААТГАГЧ болох” хэтийн зорилт дэвшүүлэн ажиллаж байна.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дээрх зорилтын хүрээнд тайлант онд “Нийгмийн даатгалын шинэчлэлийн жил” болгон зарлаж, ажил олгогч даатгуулагчдад нийгмийн даатгалын хууль, тогтоомжийг сурталчлах, сайн дурын даатгалын хамралтыг нэмэгдүүлэх” зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь Төсвийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай багц хуулиуд, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль болон төсвийн байгууллагуудад мөрдөж байгаа бусад холбогдох хууль, тогтоомжуудын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулдаг.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна.

Засгийн газрын 2023 оны “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалингийн сүлжээнд үнэмлэхгүй хэмжээний өөрчлөлт орсон.

Сангийн сайдын 2023 оны 65 дугаар “Хөтөлбөр батлах тухай” тушаалаар аккруэл суурьт УСНББОУС-ыг нэвтрүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөрийг баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Хэлтэст дотоод аудит, хяналт шалгалтын тасаг 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллаг ба НДЕГ-ын Дотоод аудит, мониторингийн газраас өгсөн заавар, зөвлөмжийн дагуу ажилладаг байна.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үйл ажиллагаанд 2023 онд дээд шатны байгууллагаас шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэль сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдрийн А/64 дугаар тушаалаар баталсан “Нийгмийн даатгалын байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна. Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,482.2 сая төгрөгөөр буюу 13 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	7,346,322.81	9,435,815.76	2,089,492.95
Авлага	3,001,245.54	2,431,407.71	-569,837.82
Урьдчилгаа	0.00	0.00	0.00
Бараа материал	8,897.72	10,734.17	1,836.45
Үндсэн хөрөнгө	362,959.06	323,699.85	-39,259.22
Нийт хөрөнгө	<u>10,719,425.13</u>	<u>12,201,657.48</u>	<u>1,482,232.35</u>
Өр төлбөр	120,971.31	643,002.87	522,031.56
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	10,598,453.82	11,558,654.61	960,200.79
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	<u>10,719,425.13</u>	<u>12,201,657.48</u>	<u>1,482,232.35</u>

Мөнгөн хөрөнгө данс оны эцэст 9,435.8 сая төгрөг болж 2,089.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнд: Төрийн сан дахь дансны үлдэгдэл 21.4 сая, арилжааны банк дахь дансны үлдэгдэл 9,289.4 сая төгрөг байна.

Авлага данс оны эцэст 2,431.4 сая төгрөг болж 569.8 сая төгрөгөөр буурсан байна. Татаас санхүүжилтийн авлага 1,246.3 сая, төлбөртэй үйлчилгээний авлага 1,162.3 сая, байгууллагаас авах авлага 22.9 сая төгрөг байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 10.7 сая төгрөг болж оны эхнээс 1.8 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант онд дээд шатны байгууллагаас хоорондын тооцоогоор үнэ төлбөргүй 4.7 сая төгрөгийн бараа материал хүлээн авсан байна. Бичиг хэргийн материалын үлдэгдэл 2.9 сая, аж ахуйн материалын үлдэгдэл 5.9 сая, бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл 1.8 сая төгрөг байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 323.7 сая төгрөг болж 39.3 сая төгрөгөөр буурсан байна. Тайлант онд дээд шатны байгууллагаас үнэ төлбөргүй 5.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хүлээн авсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 960.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь тайлант үеийн үр дүн - 960.2 сая төгрөг гарснаас шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үйл ажиллагааны 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг Нийгмийн даатгалын сангаас 822.3 сая төгрөгөөр, Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 93,896.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Үйл ажиллагааны төсвийн төслийн саналаас цалингийн зардлыг 134.8 сая, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 16.8 сая, байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардлыг 1.9 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлж, хангамж бараа материалын зардлыг 10.4 сая, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 5.1 сая, томилолт зочны зардлыг 0.7 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 95.2 сая, бараа үйлчилгээний зардлыг 11.1 сая, урсгал шилжүүлгийг 10.9 сая төгрөгөөр тус тус бууруулан баталсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн төсвийн төслийн саналаас нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмжийг 1,286.4 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 95,182.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн тодотголоор Нийгмийн даатгалын сангийн хэлтсийн 2023 оны үйл ажиллагааны анх батлагдсан төсвийг 172.1 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1,015.0 сая төгрөгөөр, Нийгмийн даатгалын сангийн анх батлагдсан төсвийг 9,094.1 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 104,276.4 сая төгрөгөөр тодотгож баталсан байна.

Үйл ажиллагааны анх батлагдсан төсвөөс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардлыг 119.3 сая, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 15.8 сая, байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардлыг 6.8 сая, хангамж, бараа материалын зардлыг 20.0 сая, томилолт, зочны зардлыг 15.2 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлж, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 5.0 сая төгрөгөөр бууруулж тодотгосон байна.

Төрийн албан хаагчдын цалин 2023 онд үнэмлэхүй хэмжээгээр нэмэгдсэнтэй холбоотой цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлуудыг нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн хувьд 15,856.9 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 89,434.7 сая төгрөгийг нийгмийн даатгалын сангаас зарцуулахаар байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 15,856.9 сая төгрөгийн, нийгмийн даатгалын сангаас 85,444.6 сая, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 80.4 сая төгрөгийн санхүүжилт бүрдүүлж, нийт 101,381.9 сая төгрөгийн төсвөөр үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 101,381.9 сая төгрөг буюу 96 хувьтай байна. Энэ нь нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмжийн зарцуулалттай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
	Нийгмийн даатгал				
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	929,773.00	912,410.86	-17,362.14	98%
2	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	19,525.00	18,546.71	-978.29	95%
3	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	3,000.00	2,793.00	-207.00	93%
4	Өмгөөлөл, хуулийн зөвлөхийн хөлс	400.00	392.00	-8.00	98%
5	Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүд	54,632.80	51,833.38	-2,799.42	95%
6	Хуульд заасан үндэслэлээр алба	2,300.00	2,150.00	-150.00	93%
7	Бусад тусламж, дэмжлэг	5,413.00	5,080.31	-332.69	94%
8	НД-ын тэтгэвэр, тэтгэмж	104,276,597.60	100,388,778.82	-3,887,818.79	96%
	Дүн	105,291,641.40	101,381,985.08	-3,909,656.32	96%

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нийгмийн даатгалын хэлтэс тайлант онд нэмэлт төсөв аваагүй байна.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Нийгмийн даатгалын хэлтэс 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Нийгмийн даатгалын хэлтэс нь 2023 онд батлагдсан төсвийн хүрээнд 32.9 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Назгүл гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар хэрэгжүүлсэн.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 92 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 97,369.3 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 973.7 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгах асуудлын хүрээнд тус байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой шалгахаар төлөвлөсөн 34 шалгуур үзүүлэлтээр горим сорил хэрэгжүүлж, хэрэгжилтийг шалгахад алдаа, зөрчил илрээгүй.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд шилэн дансанд мэдээлэл оруулсан байдлыг шалгахад алдаа, зөрчил илрээгүй. Шилэн дансанд мэлээлсэн байллын хэрэгжилт 100 хувь байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдсэн. Алдаа зөрчил илрээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн					

/мянган төгрөгөөр/

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна. Аудитаар Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үйл ажиллагааны болон Нийгмийн даатгалын сангийн эрсдэлтэй гэж сонгосон данс, ажил гүйлгээнүүдэд горим сорил хэрэгжүүлсэн бөгөөд төсвийн зарцуулалтыг гүйцэтгэлийн шалгалтаар дэлгэрэнгүй шалгах шаардлагатай.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн тайланд залруулга хийгдээгүй.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитаар алдаа, зөрчил¹ илрээгүй.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Нийт дүн								